



HEF-004-016101

Seat No. _____

B. Ed. (Basic) (Sem. I) (CBCS) Examination

December – 2017

Childhood & Growing Up : CC-1A

(શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાન અને અધ્યેતાનું સ્વરૂપ)

Faculty Code : 004

Subject Code : 016101

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૬
- (૧) બહિર્મુખી વ્યક્તિત્વના કોઈ પણ બે લક્ષણો જણાવો.
- (૨) વ્યક્તિ અભ્યાસ પદ્ધતિનું મહત્ત્વ જણાવો.
- (૩) સમજાવો : દિવાસ્વપ્ન
- (૪) મનોવિજ્ઞાન વર્તનનું વિજ્ઞાન છે. અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
- (૫) બુદ્ધિ આંક શોધવાનું સૂત્ર જણાવો.
- (૬) વલણ માપદંડનો અર્થ લખો.
- (૭) મનોવિજ્ઞાન એ આત્માનું વિજ્ઞાન છે, સ્પષ્ટ કરો.
- (૮) ધારણા કોને કહેવાય ?

- ૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ આઠ પ્રશ્નોના જવાબ આપો : ૨૪
- (૧) ભારતીય તરૂણો વ્યસની હોવાના કારણો જણાવો. (કોઈ પણ ત્રણ)
 - (૨) 'વાતાવરણ' વ્યક્તિગત તફાવતને અસર કરતું પરિબળ છે. આ વિધાન સ્પષ્ટ કરો.
 - (૩) ઉભયમુખી વ્યક્તિત્વ વિશે ટૂંકમાં લખો.
 - (૪) વિદ્યાયક સંક્રમણ કોને કહેવાય છે ? ઉદાહરણ આપો.
 - (૫) અભિયોગ્યતા કસોટીના નામ લખો.
 - (૬) અધ્યાપકોનું વ્યક્તિત્વ અધ્યયન અધ્યાપન પ્રક્રિયા પર કેવી રીતે અસર કરે છે ?
 - (૭) શાબ્દિક કસોટી અને અશાબ્દિક કસોટી વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
 - (૮) જ્ઞાનેન્દ્રિઓ બાળકનાં અધ્યયન પર કેવી રીતે અસર કરે છે ?
 - (૯) સ્મૃતિ વધારવાના ત્રણ ઉપાયો વર્ણવો.
 - (૧૦) બૌદ્ધિક રીતે ક્ષતિયુક્ત બાળકોનું વર્ગીકરણ બુદ્ધિ આંક સહિત જણાવો.

- ૩ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ છ પ્રશ્નોના વિસ્તૃત જવાબ આપો : ૩૦
- (૧) આંતરસૂઝ દ્વારા અધ્યયન કોને કહેવાય ? સમજાવો.
 - (૨) મુલાકાત પદ્ધતિના પ્રકારો જણાવી ફાયદાઓ વિગતે જણાવો.
 - (૩) કુમાર અવસ્થાના લક્ષણો વિસ્તારથી લખો.
 - (૪) તરૂણ અને તરૂણીઓ રખડપટ્ટી કરવા પાછળના કારણો અને ઉપાયો મુદ્દાસર લખો.
 - (૫) શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાન : અર્થ અને સ્વરૂપ વર્ણવો.
 - (૬) વિકાસની સંકલ્પના આપી તેની લાક્ષણિકતાઓ લખો.
 - (૭) શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનના કાર્યો સવિસ્તર જણાવો.
 - (૮) વલણ માપદંડ એટલે શું ? તે જણાવી થર્સ્ટનનો વલણ માપદંડ સમજાવો.